

Π3.2.2. Δημιουργία πολυμεσικών εφαρμογών για την κατασκευή σεναρίων και δραστηριοτήτων από τους εκπαιδευτικούς στο μάθημα των Αρχαίων Ελληνικών

Σχεδιασμός και ανάπτυξη σεναρίων
βασισμένων στο περιβάλλον των Ψηφίδων
(για τα ομηρικά έπη και τη δραματική ποίηση)

Τίτλος σεναρίου / δραστηριοτήτων:

«Ο τραγικός ήρωας του Ευριπίδη»

ή

«Μενέλαος: Από κατακτητής της Τροίας

ένας ρακένδυτος ναυαγός»

ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΙΑ ΓΙΑΝΝΟΥ

**ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
Θεσσαλονίκη 2012**

ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΕΡΓΟΥ

ΠΡΑΞΗ: «Δημιουργία πρωτότυπης μεθοδολογίας εκπαιδευτικών σεναρίων βασισμένων σε ΤΠΕ και δημιουργία εκπαιδευτικών σεναρίων για τα μαθήματα της Ελληνικής Γλώσσας στην Α/βάθμια και Β/βάθμια εκπαίδευση» MIS 296579 (κωδ. 5.175), - ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΠΡΑΞΗ, στους άξονες προτεραιότητας 1-2-3 του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση», η οποία συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και εθνικούς πόρους.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ: Ι. Ν. ΚΑΖΑΖΗΣ

ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ: ΒΑΣΙΛΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΗΣ

ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ: Π3.2.2. Δημιουργία πολυμεσικών εφαρμογών για την κατασκευή σεναρίων και δραστηριοτήτων από τους εκπαιδευτικούς στο μάθημα των Αρχαίων Ελληνικών
ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΠΑΡΑΔΟΤΕΟΥ: ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΙΑ ΓΙΑΝΝΟΥ

ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ: ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

<http://www.greeklanguage.gr>

Καραμαούνα 1 – Πλατεία Σκρα Τ.Κ. 55 132 Καλαμαριά, Θεσσαλονίκη

Τηλ.: 2310 459101, Φαξ: 2310 459107, e-mail: centre@komvos.edu.gr

1. ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ

Τίτλος

Ο τραγικός ήρωας του Ευριπίδη

Δημιουργός

Τριανταφυλλιά Γιάννου

Τάξη

Γ΄ Γυμνασίου

Γνωστικό αντικείμενο

Αρχαία Ελληνικά από μετάφραση, Δραματική ποίηση: Ευριπίδη *Ελένη*

Διδακτική ενότητα

Πρώτο Επεισόδιο, Πρώτη σκηνή (στ. 437-494)

Γνωστικές περιοχές

Αρχαία Ελληνικά, Θέατρο, Ιστορία, Φιλοσοφία, Εικαστικά

Προβλεπόμενος χρόνος διδασκαλίας

6 ώρες (ενδεικτικά)

Ομάδες εργασίας

Έξι ομάδες στην Α΄ φάση (με διακριτά φύλλα εργασίας), οι οποίες στη Β΄ φάση ενώνονται σε τρεις

Εργαλεία

Διαδίκτυο, Κειμενογράφος, Λογισμικό παρουσίασης, Εκπαιδευτικό λογισμικό «Δημόδωρος: Μια ημέρα στο αρχαίο θέατρο»

Χρονολογία

Δεκέμβριος 2012

2. ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ

Στο σχολικό εγχειρίδιο για την *Ελένη* του Ευριπίδη η Πρώτη σκηνή του Α΄ Επεισοδίου τιτλοφορείται «Μενέλαος: Από κατακτητής της Τροίας ένας ρακένδυτος ναυαγός». Οι μαθητές καλούνται να θυμηθούν τον ομηρικό Μενέλαο (όπως τον γνώριζαν κυρίως από την *Ιλιάδα* αλλά και την *Οδύσσεια*) και να αναγνωρίσουν τη διαφορετική αναπαράστασή του στην τραγωδία του Ευριπίδη. Στην πρόταση που ακολουθεί, με αφορμή τη σκηνική παρουσία του ομηρικού ήρωα στην τραγωδία του Ευριπίδη, προτείνονται ένα σύνολο δραστηριοτήτων που θα βοηθήσουν τους μαθητές να αναγνωρίσουν τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της δραματικής τέχνης του Ευριπίδη και να κατανοήσουν (α) ότι ο τρόπος παράστασης ενός μυθολογικού προσώπου διαφοροποιείται σε κάθε λογοτεχνικό είδος και (β) ότι τα ιδεώδη μιας κοινωνίας αλλά και το λογοτεχνικό γούστο διαμορφώνονται ανάλογα με το ιστορικό και πολιτιστικό πλαίσιο κάθε εποχής.

3. ΣΤΟΧΟΙ

Το σενάριο προτείνει την εμβάθυνση στο γνωστικό αντικείμενο μέσω της διερευνητικής συνεργατικής μάθησης εντός του πλαισίου του ΑΠΣ.

Διδακτικοί στόχοι

Επιδιώκεται οι μαθητές:

- Να κατανοήσουν τους (ιστορικούς και πολιτιστικούς) παράγοντες που διαμορφώνουν το ηρωικό ιδεώδες σε κάθε εποχή και πώς αυτό αντανακλάται στη λογοτεχνία και την τέχνη.
- Να κατανοήσουν τον ρόλο της λογοτεχνίας μέσα σε διαφορετικά πολιτικά και πολιτιστικά πλαίσια καθώς και την εξελικτική πορεία της λογοτεχνίας και της τέχνης στην αρχαιότητα από πιο συμβατικά σε πιο ρεαλιστικά συστήματα αναπαράστασης.
- Να προσδιορίσουν την έννοια του τραγικού ήρωα.
- Να αναγνωρίσουν τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της δραματικής τέχνης του Ευριπίδη.
- Να εξοικειωθούν με ένα από τα πιο σημαντικά και ενδιαφέροντα χαρακτηριστικά του αρχαιοελληνικού πολιτισμού, τη ρευστότητα του μύθου: το γεγονός δηλαδή, ότι δεν υπάρχει μία και ορισμένη ιστορία αλλά πολλές (λ.χ. επικές, δραματικές ή λυρικές) και, συχνά, αντιφατικές εκδοχές της.
- Να συνειδητοποιήσουν την οπτική διάσταση του ΑΕ θεατρικού κειμένου, καθώς τα ίδια τα κείμενα φανερώνουν πώς οι δημιουργοί τους είχαν φανταστεί την εκμετάλλευση του χώρου με κίνηση και θέαμα.

Παιδαγωγικοί-τεχνολογικοί στόχοι

Οι μαθητές καλούνται να πάρουν μέρος σε μια ενεργητική μαθησιακή εμπειρία, όπου:

- Θα ασκηθούν στην ομαδική εργασία σε ηλεκτρονικά περιβάλλοντα μάθησης.
- Θα είναι σε θέση να αναζητούν, να συγκεντρώνουν και να επιλέγουν πληροφορίες μέσα από ποικίλες πηγές στο διαδίκτυο.
- Θα αναπτύξουν δεξιότητες σχετικά με την κριτική επεξεργασία και συνθετική παρουσίαση των δεδομένων που συλλέγουν.

- Θα ενισχυθεί η αφομοιωτική ικανότητά τους μέσα από δραστηριότητες που προτείνουν την ανακάλυψη (και όχι την απλή μετάδοση) της γνώσης.
- Θα ενθαρρυνθεί η πολύπλευρη ευαισθητοποίησή τους ως προς το γνωστικό αντικείμενο.

4. ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

Η εμφάνιση του Μενέλαου ως ναυαγού στην αρχή του Α΄ Επεισοδίου ασφαλώς δεν θυμίζει σε τίποτα τον Μενέλαο του μύθου: ούτε τον πολεμιστή που γνώρισαν οι μαθητές στην *Ιλιάδα* ούτε τον βασιλιά που γνώρισαν στην *Οδύσσεια*. Ωστόσο, η *Ελένη* του Ευριπίδη δεν παραστάθηκε στα κραταιά μυκηναϊκά βασίλεια ούτε στις αριστοκρατικές πόλεις της αυγής της αρχαϊκής εποχής, όταν ο ελληνισμός αναζητά νέους τόπους επέκτασης και πλούτου. Δεν παραστάθηκε ούτε στην ισχυρή Αθήνα μετά τους Περσικούς πολέμους ούτε καν στην Αθήνα που φοβούνται οι εχθροί στις αρχές του Πελοποννησιακού πολέμου. Η *Ελένη* του Ευριπίδη παραστάθηκε το 412 π.Χ., όταν οι Αθηναίοι βιώνουν την οδυνηρή συντριβή της Σικελικής εκστρατείας. Στα χρόνια που έχουν μεσολαβήσει από τη συγγραφή των ομηρικών επών έως τη συγγραφή της τραγωδίας του Ευριπίδη δεν έχει αλλάξει μόνο η πολιτική ζωή αλλά έχουν συντελεστεί βαθύτατες αλλαγές στον τρόπο σκέψης των ανθρώπων.

Πώς μπορεί ο εκπαιδευτικός να βοηθήσει τους μαθητές να κατανοήσουν αυτές τις μεταβολές και την επίδρασή τους στα ιδεώδη που έχουν οι άνθρωποι σε κάθε εποχή; Πώς μπορεί να αναδείξει την αλληλεπίδραση ανάμεσα στον τρόπο ζωής και στον τρόπο έκφρασης των ανθρώπων μέσα από τον λόγο και την τέχνη; Σε αυτά τα ερωτήματα επιχειρεί να απαντήσει αυτή η πρόταση, που επικεντρώνεται στη διδασκαλία μιας ενότητας της τραγωδίας του Ευριπίδη. Στόχος είναι να τονιστεί η κοινωνικο-πολιτική διάσταση της αρχαίας ελληνικής τραγωδίας, πώς δηλαδή η ιστορική συγκυρία (η Σικελική εκστρατεία στα μέσα του Πελοποννησιακού πολέμου)

επέδρασε και στην επιλογή του μύθου και στον τρόπο παρουσίασης των προσώπων του δράματος.

Η μέθοδος διδασκαλίας που ακολουθείται είναι η διακειμενική ανάγνωση και τη διαθεματική προσέγγιση μέσα από τις γνωστικές περιοχές της τέχνης, της ιστορίας και της θεατρολογίας, ώστε να διαφανεί πώς διαφοροποιείται η έννοια του ήρωα σε κάθε εποχή και πώς η λογοτεχνία αντανάκλα την εποχή της. Γι' αυτόν τον λόγο οι δραστηριότητες στηρίχθηκαν στις δυνατότητες του διαδικτύου και ειδικότερα στο περιβάλλον των [Ψηφίδων για την ελληνική γλώσσα](#), από όπου αντλούνται κείμενα και οπτικο-ακουστικό υλικό. Γιατί χρειάζεται πλούσιο αρχαιογνωστικό υλικό, που θα επιτρέψει τη σφαιρική εποπτεία του γνωστικού αντικειμένου, ώστε να αποκτήσουν οι μαθητές μια αμεσότερη και πληρέστερη εικόνα της ιστορικής πραγματικότητας που μελετούν, κατανοώντας το εμπόδιο της χρονικής απόστασης και της πολιτισμικής διαφοράς και συνειδητοποιώντας τους διαφορετικούς ανά εποχή κώδικες επικοινωνίας. Επίσης, απαιτείται έγκυρο ψηφιακό υλικό συνταγμένο με εκπαιδευτική λογική και τεχνολογική ευελιξία, ώστε να είναι διευκολύνεται η αναζήτηση.

Από άποψη παιδαγωγική προκρίθηκε η λύση των πολλών ομάδων με διακριτό έργο η καθεμία, ώστε στο τέλος όλοι οι μαθητές να συνεισφέρουν ένα κομμάτι στο παζλ που καλούνται να συνθέσουν. Αυτός ο τρόπος εργασίας έχει το πλεονέκτημα της οικονομίας χρόνου, καθώς θα διερευνηθούν περισσότερες πτυχές του θέματος μέσα σε λιγότερο χρόνο. Επίσης, όλοι οι μαθητές θα πρέπει να παρακολουθήσουν προσεκτικά τις παρουσιάσεις των άλλων ομάδων, καθώς η τελική συζήτηση προϋποθέτει όλα τα δεδομένα. Αυτή η παράμετρος ενισχύει και την υπευθυνότητα όλων των μελών για το τελικό αποτέλεσμα, καθώς ο κάθε μαθητής δεν είναι υπεύθυνος μόνο για την εργασία που έχει αναλάβει αλλά και για τη συνολική παρουσίαση της ομάδας. Για τον ίδιο λόγο ο εκπαιδευτικός αφήνει την κάθε ομάδα να αποφασίσει σχετικά με την ανάθεση των εργασιών στα μέλη της.

Πορεία εργασίας

- Σημ. Όλες οι δραστηριότητες προτείνεται να γίνουν στο σχολικό Εργαστήριο πληροφορικής.

Έχει προηγηθεί στην τάξη η ανάγνωση του Προλόγου, όπου οι μαθητές γνώρισαν έναν άλλο επικό ήρωα, τον Τεύκρο. Επίσης, έχει ολοκληρωθεί η ανάγνωση της Πρώτης σκηνής του Α΄ Επεισοδίου, όπου παρουσιάζεται ο Μενέλαος όχι ως πορθητής της Τροίας αλλά ως ρακένδυτος ναυαγός.

Α΄ φάση (1η-2η ώρα): Συγκέντρωση και επεξεργασία στοιχείων

Κατά τις δύο πρώτες ώρες οι μαθητές συγκεντρώνουν στοιχεία από το κείμενο και το διαδίκτυο. Είναι χωρισμένοι σε έξι ομάδες και εργάζονται σύμφωνα με τις δραστηριότητες στα φύλλα εργασίας 1-6, οι οποίες είναι διακεκριμένες ανά ομάδα:

1η ομάδα: Οι μελετητές της αρχαϊκής εποχής αναζητούν πληροφορίες για τη μορφή του Μενέλαου στα ομηρικά έπη και συστήνουν το προφίλ του επικού Μενέλαου.

2η ομάδα: Οι μελετητές της κλασικής εποχής αναζητούν πληροφορίες για τη μορφή του Μενέλαου στην τραγωδία πριν από τον Ευριπίδη (λ.χ. στον *Αίαντα* του Σοφοκλή) και συστήνουν το προφίλ του τραγικού Μενέλαου.

3η ομάδα: Οι μελετητές της δραματικής τέχνης του Ευριπίδη ασχολούνται με τη μορφή του Μενέλαου και γενικότερα τον τρόπο παράστασης των ηρώων στις τραγωδίες του Ευριπίδη.

4η ομάδα: Οι ιστορικοί-αρχαιολόγοι της αρχαϊκής εποχής αναζητούν στα έργα τέχνης και στα αρχαιολογικά δεδομένα της αρχαϊκής εποχής αναπαραστάσεις του Μενέλαου και άλλων επικών ηρώων. Επίσης, συγκεντρώνουν ιστορικές πληροφορίες για την αρχαϊκή εποχή: το πολίτευμα, τα λογοτεχνικά είδη και τη λειτουργία της λογοτεχνίας (τρόπος παραγωγής και πρόσληψης).

5η ομάδα: Οι θεατρολόγοι και οι ιστορικοί της κλασικής εποχής ασχολούνται με τη μορφή του Μενέλαου και γενικότερα τον τρόπο απεικόνισης ομηρικών ηρώων στις τραγωδίες του Σοφοκλή και αναζητούν σε σύγχρονες παραστάσεις έργων του Σοφοκλή στοιχεία για τη σκηνική παρουσία του Μενέλαου και άλλων τραγικών ηρώων. Επίσης, συγκεντρώνουν ιστορικές πληροφορίες για την κλασική εποχή: το πολίτευμα, τα λογοτεχνικά είδη και τη λειτουργία της λογοτεχνίας (τρόπος παραγωγής και πρόσληψης).

6η ομάδα: Μια άλλη ομάδα θεατρολόγων και ιστορικών της κλασικής εποχής ασχολούνται με τη μορφή του Μενέλαου και γενικότερα τον τρόπο απεικόνισης των επικών ηρώων στις τραγωδίες του Ευριπίδη και αναζητούν σε σύγχρονες παραστάσεις έργων του Ευριπίδη στοιχεία για τη σκηνική παρουσία του Μενέλαου και άλλων τραγικών ηρώων. Επίσης, συγκεντρώνουν ιστορικές πληροφορίες για την εποχή που παριστάνεται η *Ελένη* (412 π.Χ.).

Β' φάση (3η-4η ώρα): Επεξεργασία των στοιχείων και σύνθεση των παρουσιάσεων

- Κατά τις δύο επόμενες ώρες οι ομάδες ενώνονται ανά δύο και εργάζονται με βάση το υλικό που έχουν συγκεντρώσει στην Α' φάση και τις γενικές κατευθύνσεις των Φύλλων εργασίας 7α, 7β και 7γ.
- Κάθε ομάδα αποφασίζει εξ αρχής ποιος θα είναι ο αρχηγός, ο οποίος θα αναλάβει να μοιράσει ρόλους κατά τη φάση σύνταξης της παρουσίασης.

Γ' φάση (5η-6η ώρα): Παρουσίαση και συζήτηση των προτάσεων

- Οι ομάδες παρουσιάζουν τις προτάσεις τους διαδοχικά (10-15 λεπτά για κάθε ομάδα).
- Ακολουθεί συζήτηση των μαθητών.

- Εάν ο χρόνος επαρκεί, όλες οι ομάδες παίζουν ένα παιχνίδι από το εκπαιδευτικό λογισμικό «Δημόδωρος: Μια ημέρα στο αρχαίο θέατρο», ώστε να εμβαθύνουν στις γνώσεις που κατέκτησαν μέσα από την εργασία τους.

Παιχνίδι: «Ταύτισε τους ρόλους με τα έργα στα οποία ανήκουν».

«Ο μύθος της εκδίκησης του Ορέστη μνημονεύεται σε πολλά ποιητικά είδη της αρχαιότητας, και φυσικά στον Όμηρο. Απέκτησε, ωστόσο, ιδιαίτερη σημασία στο πλαίσιο του τραγικού θεάτρου. Με τον μύθο αυτόν ασχολήθηκαν και οι τρεις τραγικοί. Μάθε με ποιο τρόπο χρησιμοποίησε τον μύθο ο κάθε ποιητής και προσπάθησε να καταλάβεις ποια πρόσωπα ανήκουν στον κάθε έναν».

Στόχος σας είναι να συγκεντρώσετε πληροφορίες σχετικά με: τις πολλαπλές εκδοχές του μύθου των Ατρείδων στα έργα των τριών τραγικών· τις βασικές διαφοροποιήσεις του Ευριπίδη από τους προκατόχους του· τις ενδυματολογικές προτιμήσεις του (βλ. λ.χ. τη σκευή της Ηλέκτρας, του Ορέστη και του Γεωργού).

Στο παιχνίδι παίρνουν μέρος ένας μαθητής από κάθε ομάδα. Τα άλλα μέλη της ομάδας είναι οι βοηθοί τους.

5. ΑΛΛΕΣ ΕΚΔΟΧΕΣ - ΚΡΙΤΙΚΗ

- Σημ. Αν δεν είναι διαθέσιμο το εκπαιδευτικό λογισμικό «Δημόδωρος: Μια ημέρα στο αρχαίο θέατρο», δεν θα πραγματοποιηθούν οι δραστηριότητες 6.2 (α) και (γ), αλλά μόνο η (β), για την οποία υπάρχει στο διαδίκτυο η [“Σκηνή του διαλείμματος”](#).
- Αν ο προγραμματισμός της ύλης δεν επαρκεί, για να διατεθούν έξι ώρες για την υλοποίηση της διδακτικής πρότασης, ο διδάσκων μπορεί να περιορίσει τις

- Gregory, Justina. 2010. *Όψεις και Θέματα της Αρχαίας Ελληνικής Τραγωδίας*. 31 Εισαγωγικά Δοκίμια. Ελλ. μετ. Μαρία Καίσαρ. Επιμ. μετ. Δανιήλ Ιακώβ. Αθήνα: Παπαδήμας.
- Moretti, Jean-Charles. 2004. *Θέατρο και κοινωνία στην αρχαία Ελλάδα*. Ελλ. μετ. Ελένη Δημητρακοπούλου. Επιμ. μετ. Κωνσταντίνος Β. Μπούρας. Αθήνα: Πατάκης.
- Σηφάκης, Γ.Μ. 2007. *Μελέτες για το Αρχαίο Θέατρο*. Ηράκλειο: Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης.
- Σηφάκης, Γ. Μ. 2011. «Μέτρο, μέλος, όψεις: Η σημασία τους για τη σκηνική ερμηνεία της τραγωδίας». *Λογείον* 1: 1-30. URL: http://www.logeion.upatras.gr/images/SIFAKIS_Logeion_fin_COLOUR_2.pdf.
- Χουρμουζιάδης, Ν. 1988. «Ένας Αθηναίος Θεατής στα έν ἄσται Διονύσια». Στον τόμο «Μια Μέρα ...». *Δεκαπέντε ιστορίες καθημερινότητας από τα αρχαία χρόνια ως την εποχή μας*. Αθήνα: Εταιρεία Σπουδών Σχολής Μωραΐτη. Σελ. 27-60.

(β) Δικτυογραφία

- ΔΗΜΟΔΩΡΟΣ: *Μια μέρα στο Αρχαίο Θέατρο*. Βιβλίο Δασκάλου. Σύνταξη: Ελένη Παπάζογλου. Πρόγραμμα Μελίνα. Εκπαίδευση & Πολιτισμός. URL: <http://www.pmelina.gr/a4/demodoros/index.html>.
- ΔΙΑΖΩΜΑ, «eBIBΛΙΟΘΗΚΗ». URL: <http://www.diazoma.gr/GR/eLibrary.asp>.
- ΕΘΝΙΚΟ ΘΕΑΤΡΟ, «Ψηφιοποιημένο Αρχείο». URL: <http://www.nt-archive.gr/>.
Όροι αναζήτησης: "Ελένη", "Ευριπίδης".
- ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ, «Ελένη» του Ευριπίδη. URL: <http://www.edutv.gr/component/k2/eleni-tou-evripidi>.
- ΕΡΤ-ΑΡΧΕΙΟ, «Ταινιοθήκη Τηλεόρασης», «Βάτραχοι» του Αριστοφάνη» (παράσταση του ΑΜΦΙ-ΘΕΑΤΡΟΥ, 1977). URL: <http://www.ert-archives.gr/V3/public/main/page-assetview.aspx?tid=8212&autostart=0>.

ΕΡΤ-ΑΡΧΕΙΟ, «Ταινιοθήκη Τηλεόρασης», «Η πορεία του ελληνικού θεάτρου, *Μίμησις πράξεως...*» (παρουσιάζονται αποσπάσματα από τις τραγωδίες του Ευριπίδη *Εκάβη, Βάκχες, Ιφιγένεια εν Ταύροις, Ελένη και Τρωάδες*). URL: <http://www.ert-archives.gr/V3/public/main/page-assetview.aspx?tid=4903&autostart=0> (μέρος Α΄) και <http://www.ert-archives.gr/V3/public/main/page-assetview.aspx?tid=6469&autostart=0> (μέρος Β΄).

ΕΡΤ-ΑΡΧΕΙΟ, «Ταινιοθήκη Τηλεόρασης», «*Ικέτιδες του Ευριπίδη*» (παράσταση του Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου). URL: <http://www.ert-archives.gr/V3/public/main/page-assetview.aspx?tid=66722&autostart=0>.

Εφημερίδα «Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ», ένθετο «Επτά Ημέρες», «Αρχαία Ελληνικά Θέατρα». URL: <http://www.diazoma.gr/200-Stuff-03-Diazoma/TheatroPedia-004.pdf>.

ΙΔΡΥΜΑ ΜΕΙΖΟΝΟΣ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ, «Κλασική περίοδος», «Γράμματα». URL: http://www.fhw.gr/chronos/05/gr/culture/index_200.html.

ΚΑΛΛΙΤΕΧΜΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ "ΔΕΣΜΟΙ", «Επαγγελματική Παραστασιογραφία». URL: <http://www.ancientgreekdrama.gr/page/default.asp?la=1&id=53>. Όρος αναζήτησης: "Ελένη".

ΚΡΑΤΙΚΟ ΘΕΑΤΡΟ ΒΟΡΕΙΟΥ ΕΛΛΑΔΟΣ, «Αρχείο». URL: <http://www.ntng.gr/default.aspx?lang=el-GR&page=23>. Όροι αναζήτησης: "Ελένη", "Ευριπίδης".

ΠΥΛΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ, «Όψεις του Προσωπείου». URL: <http://www.komvos.edu.gr/masks/masks.html>.

ΨΗΦΙΑΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ, «Ανθολόγιο των Φιλοσοφικών Κειμένων» της Γ΄ Γυμνασίου, Κεφ. 2ο: Σοφιστές και σοφιστική κίνηση (Εισαγωγή). URL: <http://ebooks.edu.gr/modules/ebook/show.php/DSGYM-C119/464/3083,12328/>.

ΨΗΦΙΑΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ. «Ευριπίδη "Ελένη" (Δραματική Ποίηση Γ΄ Γυμνασίου) - Βιβλίο Μαθητή (Εμπλουτισμένο)», «Εισαγωγή». URL:

<http://ebooks.edu.gr/modules/ebook/show.php/DSGYM-C112/347/2317,8863>.

ΨΗΦΙΔΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ, «Αριάδνη. Μορφές και Θέματα της Αρχαίας Ελληνικής Μυθολογίας». URL: [http://www.greek-](http://www.greek-language.gr/digitalResources/ancient_greek/mythology/lexicon/index.html)

[language.gr/digitalResources/ancient_greek/mythology/lexicon/index.html](http://www.greek-language.gr/digitalResources/ancient_greek/mythology/lexicon/index.html).

ΨΗΦΙΔΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ, «Αρχαία Ελληνική Γραμματολογία».

URL: [\[language.gr/digitalResources/ancient_greek/history/grammatologia/index.html\]\(http://www.greek-language.gr/digitalResources/ancient_greek/history/grammatologia/index.html\).](http://www.greek-</p></div><div data-bbox=)

ΨΗΦΙΔΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ, «Αρχαίοι Έλληνες Φιλόσοφοι». URL:

[\[language.gr/digitalResources/ancient_greek/history/filosofia/index.html\]\(http://www.greek-language.gr/digitalResources/ancient_greek/history/filosofia/index.html\).](http://www.greek-</p></div><div data-bbox=)

ΨΗΦΙΔΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ, «Εγκυκλοπαιδικός Οδηγός»,

«Εισαγωγή στο Αρχαίο Θέατρο». URL: [\[language.gr/digitalResources/ancient_greek/encyclopedia/drama/index.html\]\(http://www.greek-language.gr/digitalResources/ancient_greek/encyclopedia/drama/index.html\).](http://www.greek-</p></div><div data-bbox=)

ΨΗΦΙΔΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ, «Η Ελληνική Αρχαιότητα: Πόλεμος - Πολιτική - Πολιτισμός». URL: [\[language.gr/digitalResources/ancient_greek/history/arxaiotita/index.html\]\(http://www.greek-language.gr/digitalResources/ancient_greek/history/arxaiotita/index.html\).](http://www.greek-</p></div><div data-bbox=)

ΨΗΦΙΔΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ, «Μνημοσύνη». URL:

http://www.greek-language.gr/digitalResources/ancient_greek/library/index.html.

ΨΗΦΙΔΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ, «Πυξίς». URL: [\[language.gr/digitalResources/ancient_greek/navigator/index.html\]\(http://www.greek-language.gr/digitalResources/ancient_greek/navigator/index.html\).](http://www.greek-</p></div><div data-bbox=)

ΨΗΦΙΔΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ, «Σχεδία. Ο τρωικός μύθος στην τέχνη και τη λογοτεχνία». URL: [\[language.gr/digitalResources/ancient_greek/education/mythology/epic/index.html\]\(http://www.greek-language.gr/digitalResources/ancient_greek/education/mythology/epic/index.html\)](http://www.greek-</p></div><div data-bbox=)

ANCIENT THEATRE ARCHIVE. A Virtual Reality Theatre Tour of Greek and Roman Theatre Architecture. URL:

<http://www.whitman.edu/theatre/theatretour/home.htm>.

ARCHIVES OF PERFORMANCES OF GREEK AND ROMAN DRAMA

(APGRD), «Research Collections», «Performance Database». URL:

[http://www.apgrd.ox.ac.uk/research-collections/performance-](http://www.apgrd.ox.ac.uk/research-collections/performance-database/productions)

[database/productions](http://www.apgrd.ox.ac.uk/research-collections/performance-database/productions). Όροι αναζήτησης: "Euripides" (Ancient authors) & "Helen" (Ancient works).

ARCnet database, «Αναζήτηση Παραστάσεων». URL: [http://arcnet-](http://arcnet-database.net/home/search-database.aspx)

[database.net/home/search-database.aspx](http://arcnet-database.net/home/search-database.aspx). Όροι αναζήτησης: "Ελένη",

"Ευριπίδης".

DIDASKALIA. «Visual Resources». URL:

http://www.didaskalia.net/studyarea/visual_resources/visualresources.html.

DIDASKALIA. The Journal for Ancient Performance. URL:

<http://www.didaskalia.net>.

SKENOTHEKE. Images of the Ancient Stage. URL:

<http://homepage.usask.ca/~jrp638/skenotheke.html>.

YOUTUBE, Παράσταση "ΕΛΕΝΗ" ΕΥΡΙΠΙΔΗ, 1977, Θέατρο Επιδαύρου. URL:

<https://www.youtube.com/watch?v=neF6EfZKBLU>.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ: ΦΥΛΛΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΦΥΛΛΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ 1-6: Συγκέντρωση και επεξεργασία δεδομένων

Φύλλο εργασίας 1 (1η ομάδα): Οι μελετητές της αρχαϊκής εποχής

Στόχος σας είναι να αναζητήσετε πληροφορίες για τη μορφή του Μενέλαου στα ομηρικά έπη.

1.1.

Πηγαίνετε στις ΨΗΦΙΔΕΣ, στην ενότητα «[ΜΝΗΜΟΣΥΝΗ](#)», όπου μπορείτε να πλοηγηθείτε στα ομηρικά έπη.

Με τη βοήθεια του Συμφραστικού Πίνακα Λέξεων αναζητάτε στην *Ιλιάδα* και στην *Οδύσσεια* το όνομα Μενέλαος.

[Σημ. Επιλέγετε ως Φίλτρο αναζήτησης είτε τον συγγραφέα (ΟΜΗΡΟΣ) είτε το γραμματειακό γένος (ΑΡΧΑΪΚΗ ΕΠΙΚΗ ΠΟΙΗΣΗ) και ως Όρο αναζήτησης τους αρχικούς χαρακτήρες του ονόματος *Μενελα**.]

1.2

Από τον κατάλογο των αποτελεσμάτων ξεχωρίζετε τις ραψωδίες στις οποίες υπάρχουν αναφορές στον Μενέλαο σε συνεχόμενους στίχους.

Από τον Συμφραστικό Πίνακα μεταβαίνετε στα κείμενα, για να διαβάσετε αυτά τα χωρία σε νέα ελληνική μετάφραση.

Επιλέγετε τις σκηνές στις οποίες είτε εμφανίζεται ο Μενέλαος είτε υπάρχουν αναφορές στο πρόσωπό του ή τη δράση του και τις τιτλοφορείτε.

1.3.

Ξεχωρίζετε τα επίθετα και τις παρομοιώσεις που αναφέρονται στον ήρωα.

Ποια χαρακτηριστικά του τονίζει ο ποιητής;

1.4.

Με βάση αυτό το υλικό σκιαγραφείτε συνοπτικά το προφίλ του ομηρικού Μενέλαου.

Φύλλο εργασίας 2 (2η ομάδα): Οι μελετητές της κλασικής εποχής

Στόχος σας είναι να αναζητήσετε πληροφορίες για τη μορφή του Μενέλαου στην τραγωδία πριν από τον Ευριπίδη και, ειδικότερα, στα έργα ενός κλασικού εκπροσώπου του τραγικού είδους, του Σοφοκλή.

2.1.

Πηγαίνετε στις ΨΗΦΙΔΕΣ, στην ενότητα [«ΜΝΗΜΟΣΥΝΗ»](#), όπου μπορείτε να πλοηγηθείτε στις τραγωδίες του Σοφοκλή.

Με τη βοήθεια του Συμφραστικού Πίνακα Λέξεων αναζητάτε στα έργα του Σοφοκλή τα ονόματα Μενέλαος και Τεύκρος.

[Σημ. Επιλέγετε ως Φίλτρο αναζήτησης τον συγγραφέα (ΣΟΦΟΚΛΗΣ) και ως Όρους αναζήτησης τους αρχικούς χαρακτήρες των ονομάτων: *Μενελα**, *Τεύκρ**.]

2.2

Από τον κατάλογο των αποτελεσμάτων ξεχωρίζετε τις τραγωδίες στις οποίες υπάρχουν αναφορές στους ήρωες Μενέλαο και Τεύκρο.

Από τον Συμφραστικό Πίνακα μεταβαίνετε στα κείμενα, για να διαβάσετε αυτά τα χωρία σε νέα ελληνική μετάφραση.

Επιλέγετε τις σκηνές στις οποίες είτε εμφανίζονται ο Μενέλαος και ο Τεύκρος είτε υπάρχουν αναφορές στο πρόσωπο τους ή τη δράση τους και τις τιτλοφορείτε.

2.3.

Ξεχωρίζετε τα επίθετα που αναφέρονται στους ήρωες.

Ποια χαρακτηριστικά τους τονίζει ο ποιητής;

Υπάρχουν ομοιότητες ή διαφορές στη σκηνική τους παρουσία και στη σύστασή τους ως τραγικών ηρώων;

2.4.

Με βάση αυτό το υλικό σκιαγραφείτε συνοπτικά το προφίλ του τραγικού Μενέλαου.

Φύλλο εργασίας 3 (3η ομάδα): Οι μελετητές της δραματικής τέχνης του Ευριπίδη

Στόχος σας είναι να αναζητήσετε πληροφορίες για τη μορφή του Μενέλαου και γενικότερα τον τρόπο παράστασης των ομηρικών ηρώων στις τραγωδίες του Ευριπίδη.

3.1.

Πηγαίνετε στις ΨΗΦΙΔΕΣ, στην ενότητα [«ΜΝΗΜΟΣΥΝΗ»](#), όπου μπορείτε να πλοηγηθείτε στις κωμωδίες του Αριστοφάνη.

Με τη βοήθεια του Συμφραστικού Πίνακα Λέξεων αναζητάτε στα έργα του Αριστοφάνη το όνομα Ευριπίδης.

[Σημ. Επιλέγετε ως Φίλτρο αναζήτησης τον συγγραφέα (ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΗΣ) και ως Όρους αναζήτησης τους αρχικούς χαρακτήρες του ονόματος: [Ευριπ*](#).]

3.2.

Από τον κατάλογο των αποτελεσμάτων ξεχωρίζετε τις κωμωδίες στις οποίες υπάρχουν αναφορές στον Ευριπίδη σε συνεχόμενους στίχους.

Από τον Συμφραστικό Πίνακα μεταβαίνετε στα κείμενα, για να διαβάσετε αυτά τα χωρία σε νέα ελληνική μετάφραση.

Επιλέγετε τις σκηνές στις οποίες ο κωμικός ποιητής σχολιάζει το έργο του Ευριπίδη και ειδικότερα τον τρόπο παράστασης των τραγικών ηρώων.

3.3.

Μπορείτε, εναλλακτικά, να ακούσετε το απόσπασμα από τους *Αχαρνείς* του Αριστοφάνη για τον Ευριπίδη ([«Αγώνας»](#): [στ. 393 κ.εξ.](#)) σε διασκευή του Σαββόπουλου.

Επίσης, μπορείτε να δείτε αποσπάσματα:

- από τους *Αχαρνείς* στην παράσταση του [Θεάτρου Τέχνης \(1976\)](#).
- από τους *Βατράχους* στην παράσταση του [Αμφιθεάτρου \(1977\)](#).

3.4.

Ποια χαρακτηριστικά της δραματικής τέχνης του Ευριπίδη σχολιάζει ο Αριστοφάνης;
Ο σχολιασμός έχει θετικό ή αρνητικό χαρακτήρα;

3.5.

Ανταποκρίνεται η εικόνα που δίνει ο Αριστοφάνης στην εικόνα του Μενελάου και του Τεύκρου που σχηματίσατε από την ανάγνωση της τραγωδίας του Ευριπίδη;

3.6.

Με βάση αυτό το υλικό να σκιαγραφήσετε συνοπτικά το προφίλ του Μενέλαου στον Ευριπίδη.

Φύλλο εργασίας 4 (4η ομάδα): Οι ιστορικοί-αρχαιολόγοι της αρχαϊκής εποχής

Στόχος σας είναι να αναζητήσετε πληροφορίες για την εποχή σύνθεσης των ομηρικών επών (αρχή της αρχαϊκής εποχής): το πολίτευμα, τα λογοτεχνικά είδη και τον τρόπο παραγωγής και πρόσληψης της λογοτεχνίας. Επίσης, θα συγκεντρώσετε εικονογραφικό υλικό για τον Μενέλαο στα έργα τέχνης της αρχαϊκής εποχής.

4.1.

Τα ομηρικά έπη γράφονται στα τέλη του 8ου αι. π.Χ., αλλά αναφέρονται σε γεγονότα της μυκηναϊκής εποχής. Αναζητήστε στο διαδίκτυο πληροφορίες για τον μυκηναϊκό πολιτισμό και την αρχαϊκή εποχή:

- (α) Ποιο ήταν το πολίτευμα;
- (β) Ποια λογοτεχνικά είδη υπήρχαν;
- (γ) Ποιος ήταν ο τρόπος παραγωγής και πρόσληψης της λογοτεχνίας;

Χρήσιμες πληροφορίες μπορείτε να αντλήσετε από το σχολικό εγχειρίδιο Ιστορίας της Α΄ Γυμνασίου (βλ. στο ΨΗΦΙΑΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ) αλλά και από τους ακόλουθους τόπους:

ΨΗΦΙΔΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ, «Αρχαία Ελληνική Γραμματολογία»,
Ενότητα [«Πρωταρχές»](#).

ΨΗΦΙΔΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ, «Η Ελληνική Αρχαιότητα: Πόλεμος - Πολιτική - Πολιτισμός», Ενότητα [«Αρχαϊκή Εποχή»](#) (υπο-ενότητες: 1.1, 1.2, 1.3, 1.6),

ΨΗΦΙΔΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ, «Πυξίς», [«Γεωμετρική εποχή»](#).

ΨΗΦΙΔΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ, «Πυξίς», [«Αρχαϊκή εποχή»](#).

4.2.

Πηγαίνετε στις ΨΗΦΙΔΕΣ, στην ενότητα [ΣΧΕΔΙΑ](#), όπου μπορείτε να πλοηγηθείτε σε εικαστικά έργα της αρχαϊκής εποχής.

Αναζητήστε στην Αρχαία τέχνη το όνομα Μενέλαος (όρος αναζήτησης: [Μενελα*](#)).

Συγκεντρώστε τις πιο χαρακτηριστικές απεικονίσεις του Μενέλαου.

Ποια ιδιότητα του ήρωα τονίζεται στις εικαστικές αναπαραστάσεις της αρχαϊκής εποχής;

4.3.

Με βάση αυτό το υλικό να σκιαγραφήσετε συνοπτικά το προφίλ του Μενέλαου στα εικαστικά έργα της αρχαϊκής εποχής.

Φύλλο εργασίας 5 (5η ομάδα): Οι θεατρολόγοι και οι ιστορικοί της κλασικής εποχής μιλούν για τον Σοφοκλή

Στόχος σας είναι να αναζητήσετε πληροφορίες για την κλασική εποχή (5ος αι. π.Χ.): το πολίτευμα, τα λογοτεχνικά είδη και τον τρόπο παραγωγής και πρόσληψης της λογοτεχνίας. Επίσης, θα αναζητήσετε οπτικο-ακουστικό υλικό για τον Μενέλαο σε σύγχρονες παραστάσεις έργων του Σοφοκλή.

5.1.

Αναζητήστε στο διαδίκτυο πληροφορίες για την κλασική εποχή:

- (α) Ποιο ήταν το πολίτευμα;
- (β) Ποια λογοτεχνικά είδη υπήρχαν;
- (γ) Ποιος ήταν ο τρόπος παραγωγής και πρόσληψης της λογοτεχνίας;

Χρήσιμες πληροφορίες μπορείτε να αντλήσετε από το σχολικό εγχειρίδιο Ιστορίας της Α΄ Γυμνασίου (βλ. στο ΨΗΦΙΑΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ) αλλά και από τους ακόλουθους τόπους:

ΨΗΦΙΔΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ, «Αρχαία Ελληνική Γραμματολογία»,

Ενότητα [«Κλασική εποχή»](#) (υποενότητες 3.1, 3.2, 3.3, 3.4).

ΨΗΦΙΔΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ, «Η Ελληνική Αρχαιότητα: Πόλεμος -

Πολιτική - Πολιτισμός», Ενότητα [«Κλασική Εποχή»](#), (υπο-ενότητες 3.1, 3.2, 3.3).

ΨΗΦΙΔΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ, «Πυξίς», [«Κλασική εποχή»](#).

5.2.

Πηγαίνετε στις ΨΗΦΙΔΕΣ, στην ενότητα [«Εισαγωγή στο Αρχαίο Θέατρο»](#) (υπο-ενότητα «Θ. Σύγχρονες παραστάσεις») του ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΙΚΟΥ ΟΔΗΓΟΥ, όπου

μπορείτε να πλοηγηθείτε σε οπτικο-ακουστικό υλικό από σύγχρονες παραστάσεις αρχαίων δραμάτων.

Συγκεντρώστε πληροφορίες και οπτικο-ακουστικό υλικό για την σκηνική παρουσία του Μενέλαου και των άλλων επικών ηρώων στον *Αίαντα* του Σοφοκλή.

Πώς παρουσιάζονται οι (ομηρικοί) ήρωες του Σοφοκλή από τους σύγχρονους σκηνοθέτες;

5.3.

Με βάση αυτό το υλικό να παρουσιάσετε συνοπτικά τα βασικά χαρακτηριστικά της δραματικής τέχνης του Σοφοκλή, όσον αφορά τη σκηνική παρουσία των τραγικών ηρώων.

Φύλλο εργασίας 6 (6η ομάδα): Οι θεατρολόγοι και οι ιστορικοί της κλασικής εποχής μιλούν για τον Ευριπίδη

Στόχος σας είναι να αναζητήσετε πληροφορίες για την εποχή που έζησε ο Ευριπίδης (τέλη 5ου αι. π.Χ.) και ιδιαίτερα την εποχή συγγραφής της *Ελένης* (412 π.Χ.), ώστε να διαγνώσετε τους παράγοντες που διαμόρφωσαν το έργο του μεγάλου τραγικού. Επίσης, θα αναζητήσετε οπτικο-ακουστικό υλικό για τον Μενέλαο σε σύγχρονες παραστάσεις έργων του Ευριπίδη.

6.1.

Αναζητήστε στο διαδίκτυο πληροφορίες για την εποχή συγγραφής της *Ελένης* (412 π.Χ.).

Χρήσιμα στοιχεία μπορείτε να αντλήσετε από τους ακόλουθους τόπους:

ΨΗΦΙΔΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ, «Αρχαία Ελληνική Γραμματολογία»,

Ενότητα [«Ευριπίδης»](#).

ΨΗΦΙΔΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ, «Η Ελληνική Αρχαιότητα: Πόλεμος -

Πολιτική - Πολιτισμός», Ενότητα [«Κλασική Εποχή»](#), (υπο-ενότητες: 3.4, 3.5,

3.6).

Ποιοι είναι οι ιστορικοί και πολιτισμικοί παράγοντες που διαμόρφωσαν το έργο του μεγάλου τραγικού;

6.2.

Δραστηριότητες με βάση το εκπαιδευτικό λογισμικό «Δημόδωρος: Μια ημέρα στο αρχαίο θέατρο»:

(α) Παρακολουθήσετε τη σκηνή 7 («Η τρίτη τραγωδία») και καταγράψτε όσες πληροφορίες αναφέρονται στα χαρακτηριστικά της τέχνης του Ευριπίδη.

(β) Παρακολουθήσετε τη σκηνή 8 («Η σκηνή του μεγάλου διαλείμματος») και καταγράψτε όσες πληροφορίες αναφέρονται στα χαρακτηριστικά της τέχνης του Ευριπίδη.

(γ) Παρακολουθήσετε τη σκηνή 10 («Η σκηνή της καταληκτικής τελετής») και καταγράψτε όσες πληροφορίες αναφέρονται στα χαρακτηριστικά της τέχνης του Ευριπίδη.

6.3.

Πηγαίνετε στις ΨΗΦΙΔΕΣ, στην ενότητα [«Εισαγωγή στο Αρχαίο Θέατρο»](#) (υπο-ενότητα «Θ. Σύγχρονες παραστάσεις») του ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΙΚΟΥ ΟΔΗΓΟΥ, όπου μπορείτε να πλοηγηθείτε σε οπτικο-ακουστικό υλικό από σύγχρονες παραστάσεις αρχαίων δραμάτων.

Συγκεντρώστε πληροφορίες και οπτικο-ακουστικό υλικό για την σκηνική παρουσία του Μενέλαου στα έργα του Ευριπίδη.

Πώς παρουσιάζεται ο (ομηρικός) ήρωας του Ευριπίδη από τους σύγχρονους σκηνοθέτες;

6.4.

Με βάση αυτό το υλικό να παρουσιάσετε συνοπτικά τα βασικά χαρακτηριστικά της δραματικής τέχνης του Ευριπίδη, όσον αφορά:

- (α) την εκδοχή του μύθου που επιλέγει·
- (β) το ήθος των ηρώων του·
- (γ) τις ενδυματολογικές προτιμήσεις του.

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ 7. Σύνοψη παρουσιάσεων με θέμα «Μενέλαος: Από κατακτητής της Τροίας ένας ρακένδυτος ναυαγός»

Φύλλο εργασίας 7α: Ο επικός Μενέλαος

Α ομάδα (1η + 4η): Παρουσιάζει τη μορφή του Μενέλαου στα ομηρικά έπη και την τέχνη της αρχαϊκής εποχής και εξηγεί τους παράγοντες που διαμόρφωσαν το επικό ιδεώδες.

7α.1. Εισαγωγή στη μυκηναϊκή και αρχαϊκή εποχή: πολίτευμα, λογοτεχνία.

7α.2. Σύσταση του Μενέλαου ως επικού ήρωα: Ποια χαρακτηριστικά του επικού ήρωα έχει ο Μενέλαος; Είναι ο Μενέλαος τυπικό δείγμα επικού ήρωα;

7α.3. Πώς η εποχή συντέλεσε στη δημιουργία του επικού ήρωα;

7α.4. Οι μελετητές παρουσιάζουν τα πιο σημαντικά δεδομένα στα οποία βασίστηκαν, για να βγάλουν τα συμπεράσματά τους.

Φύλλο εργασίας 7β: Ο τραγικός Μενέλαος

Β ομάδα (2η + 5η): Παρουσιάζει τη μορφή του Μενέλαου στην τραγωδία (πριν τον Ευριπίδη) και την τέχνη της κλασικής εποχής και εξηγεί τους παράγοντες που διαμόρφωσαν το τραγικό ιδεώδες.

7β.1. Εισαγωγή στην κλασική εποχή: πολίτευμα, λογοτεχνία.

7β.2. Σύσταση του Μενέλαου ως τραγικού ήρωα: Ποια χαρακτηριστικά του τραγικού ήρωα έχει ο Μενέλαος; Είναι ο Μενέλαος τυπικό δείγμα τραγικού ήρωα;

7β.3. Πώς η εποχή συντέλεσε στη δημιουργία του τραγικού ήρωα;

7β.4. Οι μελετητές παρουσιάζουν τα πιο σημαντικά δεδομένα στα οποία βασίστηκαν, για να βγάλουν τα συμπεράσματά τους.

Φύλλο εργασίας 7γ: Ο Μενέλαος του Ευριπίδη

Γ ομάδα (3η + 6η): Παρουσιάζει τη μορφή του Μενέλαου στις τραγωδίες του Ευριπίδη και εξηγεί τους παράγοντες που διαμόρφωσαν τον τρόπο παράστασης των ομηρικών ηρώων στις τραγωδίες του Ευριπίδη.

7γ.1. Εισαγωγή στην εποχή του Ευριπίδη: πολίτευμα, λογοτεχνία.

7γ.2. Σύσταση του Μενέλαου ως ήρωα του Ευριπίδη. Ποια χαρακτηριστικά του ευριπίδειου ήρωα έχει ο Μενέλαος; Είναι ο Μενέλαος τυπικό δείγμα ευριπίδειου ήρωα;

7γ.3. Πώς η εποχή συντέλεσε στη δημιουργία του ευριπίδειου ήρωα;

7γ.4. Οι μελετητές παρουσιάζουν τα πιο σημαντικά δεδομένα στα οποία βασίστηκαν, για να βγάλουν τα συμπεράσματά τους.